

Suuri huoli audionomityön ja -koulutuksen tulevaisuudesta

Kuulonkuntoutus on laissa määriteltyä lääkinällistä kuntoutusta, joka tulee järjestää terveydenhuollon ammattilaisten toimesta hoitoon pääsyn aikarajojen määrittämässä aikataulussa. Kuulonkuntoutuksen tavoite on kuulovian aiheuttaman haitan ja kommunikaatiovaikeuksien pienentäminen ja potilaan yksilöllinen tukeminen kuulon ja puhekommunikoinnin ylläpitämisessä ja kehittämisessä kuulon apuvälineitä hyödyntäen ja ohjauksen ja neuvonnan keinoin. Kuulonkuntoutus parantaa työ- ja toimintakykyä sekä tukee terveyden ylläpitämistä muun muassa vähentämällä sosiaalista eristäytymistä. Kuulonkuntoutus perustuu laadukkaisiin ja luotettaviin tutkimustuloksiin. Audionomi on kuulon tutkimisen ja kuulonkuntoutuksen erityisasiantuntija.

Suomessa kuulovikaisten määrän on arvioitu olevan 700 000–800 000. Kuulokojeiden tarvitsijoita on arviolta noin 300 000, joista alle 18-vuotiaita on arviolta 10 000. Kuulokojeita tai sisäkorvaistutteita on nyt noin 100 000 kuulonkuntoutujalla. Väestön ikääntyessä kuulonkuntoutuksen tarve erityisesti perusterveydenhuollossa kasvaa ja haasteet monimuotoistuvat. Audionomeja tarvitaan vastaamaan tähän tarpeeseen ja toteuttamaan laadukasta kuulonkuntoutusta.

Audionomikoulutus (60 op) on ammattikorkeakoulussa järjestettävä täydennyskoulutus, joka edellyttää terveydenhuollon ammattikorkeakoulutasoista pohjakoulutusta. Koulutus ei ole säädeltyä tutkintokoulutusta, ja audionomi on nimikesuojaamaton terveydenhuollon ammatti, jolle on jo vuosien ajan haettu nimikesuojausta seuraavin perustein:

Potilasturvallisuus

Kouluttamattoman henkilön toiminta kuulonkuntoutuksessa voi johtaa virheellisiin diagnooseihin sekä vääriin hoito- ja kuntoutuspäätöksiin, pahimmassa tapauksessa jopa pahentaa potilaan kuulovamman astetta. Potilaalla tulee olla oikeus ammattitaitoiseen ja turvalliseen hoitoon ja kuntoutukseen.

Kuulonkuntoutuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Potilaan hoitoon ohjautumisen ja kuntoutuksen oikea-aikaisuus vähentää yhteiskunnan kustannuksia. Asiantunteva kuulonkuntoutus ennaltaehkäisee myös syrjäytymistä ja mahdollistaa potilaan mahdollisimman itsenäisen osallistumisen yhteiskuntaan kaikissa ikäryhmissä.

Audionomien kasvava tarve

Audionomien määrän riittämättömyys näkyy jo tällä hetkellä hoitoon pääsyn viiveinä ja hoitotakuun toteutumattomuutena useilla hyvinvointialueilla sekä audionomiyrittäjien vaikeutena löytää työntekijöitä.

Tällä hetkellä audionomin nimikesuojaamattomuus ja koulutuksen sääntelemättömyys vaarantavat potilasturvallisuuden, mahdollistavat audionomina esiintymisen ilman asianmukaista koulutusta ja vaarantavat yhteiskunnallisesti tasa-arvoisen ja vaikuttavan kuulonkuntoutuksen kehittämisen. Siksi audionomikoulutus tulee jatkossakin järjestää ammattikorkeakoulutasoisena ja valtakunnalliseen koulutustarpeeseen vastaavana koulutuksena.

Suomalaisen audionomikoulutuksen vahvuus on laaja-alainen terveystieteen osaaminen, joka muodostaa pohjan audionomin erityisasiantuntijuudelle. Audionomityön avulla voidaan kustannustehokkaasti lisätä väestön kokonaisvaltaista hyvinvointia, parantaa työkykyä ja vastata myös ikääntyvän väestön tarpeisiin.

Nimikesuojauksesta tehtiin vetoamus sosiaali- ja terveysministeriöön viimeksi vuonna 2022 ja asia luvattiin ottaa käsittelyyn ammattihenkilölain uudistamisen yhteydessä. Me allekirjoittaneet tahot vetoamme ministeriöön audionomin nimikesuojauksen voimaan saattamiseksi.

16.12.2024

Suomen audiologian yhdistys ry
Suomen Terveystieteiden yhdistys ry
Suomen Terveystieteiden valtakunnallinen Audionomiyhdistys ry
Metropolia Ammattikorkeakoulu
Kuuloliitto ry
Suomen Kuntoutusyritykset ry